

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษี

.....

การเสียภาษีเป็นหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศชาติที่มีความรับผิดชอบคนหนึ่ง นอกจากบุคคลธรรมดาทั่วไปมีหน้าที่ต้องไปเสียภาษีแล้ว องค์กรทางธุรกิจก็มีหน้าที่ดังกล่าวเช่นเดียวกัน แต่จะมีความซับซ้อนในแง่ของรายละเอียดเนื้อหาที่เพิ่มมากขึ้นจากบุคคลธรรมดาอยู่ชักร้อยแต่ก็ไม่ใช่อุปสรรคในการเรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด ซึ่งเรื่องของภาษีนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่เจ้าของธุรกิจรายใหม่จำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ชัดเจนเสียก่อน เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจโดยตรง ทั้งยังมีผลในทางกฎหมายในการทำธุรกิจอีกด้วย โดยรายละเอียดของภาษีเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีดังนี้

ภาษี หมายถึงเงินที่เรียกเก็บจากประชาชนเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ ซึ่งมีอยู่ ๒ ประเภทคือ ภาษีทางตรง เป็นภาษีที่เก็บจากประชาชนที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพและภาษีที่ได้จากการประกอบกิจการทางการค้า บริการ และอุตสาหกรรม และภาษีทางอ้อม เป็นภาษีที่เก็บจากประชาชนเมื่อซื้อสินค้าและบริการต่างๆที่เรียกกันอีกอย่างหนึ่งว่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งประชาชนทุกคนจำเป็นที่จะต้องเสียภาษีเพราะประโยชน์ของการเสียภาษีจะกลับมาตอบแทนประชาชนใน ๒ ลักษณะคือ

๑. นำไปจ่ายเงินเดือนให้ข้าราชการเพื่อให้บริการประชาชนและใช้จ่ายเป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ของสถานที่ราชการต่างๆ

๒. นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ เช่น สร้างถนน สร้างโรงเรียน เป็นต้น ประเภทของภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ภาษีที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจมีอยู่มากมายหลายประเภท

แต่ในบทความนี้จะขอกล่าวถึงเพียง ๒ ประเภทเท่านั้น คือ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีนิติบุคคล เหตุผลก็เนื่องมาจากมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่เริ่มทำธุรกิจใหม่ ที่กิจการยังไม่มีขนาดใหญ่โตมากนัก จึงเข้าเกณฑ์ของภาษีทั้ง ๒ ประเภทนี้มากที่สุด ซึ่งรายละเอียดของภาษีทั้ง ๒ ประเภทมีดังต่อไปนี้

- ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

คือ ภาษีที่เรียกเก็บจากบุคคลธรรมดาทั่วไป ตามที่กฎหมายบัญญัติและมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเจ้าของกิจการหรือธุรกิจจะไรก็ตามแต่ ที่มีตัวเองเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว จะเข้าข่ายอยู่ในหลักเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษีประเภทนี้ โดยปกติจะทำการเรียกเก็บเป็นรายปี โดยรายได้ที่เกิดขึ้นในปีใดก็ตาม ผู้มีรายได้ต้องนำไปยื่นแสดงรายการภาษีที่กำหนดในช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคมของปีถัดไป

- ภาษีเงินได้นิติบุคคล

คือ ภาษีอากรประเภทหนึ่งที่บัญญัติไว้ ซึ่งจะเรียกเก็บจากนิติบุคคล ที่มีความหมายถึงการรวมตัวกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไปในการจดทะเบียนเพื่อก่อตั้งกลุ่มขึ้นเพื่อประกอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งในที่นี้หมายถึงห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ฯลฯ ด้วย เป็นต้น

หลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บภาษีเงินได้ในภาษีแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันออกไป โดยหลักเกณฑ์การเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่เป็นผู้ที่เป็นเจ้าของธุรกิจแต่เพียงผู้เดียวจะต้องไปเสียภาษีตามหลักเกณฑ์ดังนี้คือ กรณีไม่มีคู่สมรสและมีเงินได้ที่ประเมินแล้วเกิน ๓๐,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมถึง ๓๑ ธันวาคมจะต้องเสียภาษี ถ้าน้อยกว่านี้ได้รับการยกเว้น กรณีมีคู่สมรสต้องมีเงินได้ที่รวมกันแล้วเกิน

๖๐,๐๐๐ บาท และหักหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลถ้ามีเงินได้เกิน ๓๐,๐๐๐ ก็ต้องเสียภาษี เช่นกัน ส่วนที่มาของภาษีเงินได้นิติบุคคลมาจากการคำนวณเงินได้ที่ใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณคุณด้วย อัตราภาษีที่กำหนด ซึ่งเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น ทั่วไปมักมาจาก กำไรสุทธิที่คำนวณตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมจึงทำการบัญญัติการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติ บุคคลจากเงินได้ที่แตกต่างกันดังนี้ ๑. กำไรสุทธิ ๒. ยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย ๓. เงินได้ที่จ่ายจากหรือใน ประเทศไทย ๔. การจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งการคำนวณภาษีทั้ง ๒ รูปแบบ ผู้ประกอบการสามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.rd.go.th/publish/๒๕๖.๐.html

สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คุณสามารถยื่นได้ที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขา โดยต้องกรอก เอกสารให้ครบถ้วนจากนั้นจึงยื่นแบบ ภ.ง.ด.๕๐ หรือ ภ.ง.ด.๕๑ ส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคล ถ้าอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ภ.ง.ด.๕๐ ,ภ.ง.ด.๕๑,ภ.ง.ด.๕๓,ภ.ง.ด.๕๔ ได้ที่สำนักงาน สรรพากรพื้นที่สาขาในท้องที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ถ้าในเขตจังหวัดอื่นให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษี ภ.ง.ด.๕๐ , ภ.ง.ด.๕๑,ภ.ง.ด.๕๓,ภ.ง.ด.๕๔ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่ง อำเภอท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ในกรณีสำนักงาน สรรพากรอำเภอไม่ได้ตั้งอยู่ ณ ที่ว่าการอำเภอให้ยื่น ณ สำนักงานสรรพากรอำเภอ แต่ในปัจจุบันทาง กรมสรรพากรได้อำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการมากขึ้น โดยเปิดให้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีผ่าน ทางอินเทอร์เน็ตโดยคลิกไปที่เว็บไซต์ <http://rdserver.rd.go.th/publish/index.php> แล้วเลือกลักษณะการ เสียภาษีของผู้ประกอบการจากนั้นจึงกรอกแบบฟอร์มเท่านั้นก็เป็นอันเสร็จตามขั้นตอนของวิธีการยื่นภาษีผ่าน ทางอินเทอร์เน็ตแล้ว

ผู้ประกอบการควรตระหนักไว้ว่าเงินภาษีที่จ่ายออกไปนั้นจะมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญ มั่นคงมากขึ้น ซึ่งท้ายที่สุดผลดีก็จะมาตกอยู่กับตัวผู้ประกอบการนั่นเอง ดังนั้นการจ่ายภาษีจึงเป็นหน้าที่ที่ พลเมืองเต็มขั้นพึงกระทำ อย่าได้คิดพยายามบ่ายเบี่ยง หรือหาช่องว่างทางกฎหมายที่จะหลบเลี่ยงไม่จ่าย เพราะสรรพากรคงไม่ปล่อยให้คุณลอยนวลได้นานอย่างแน่นอน